

بررسی رابطه رویکرد تفکر کوانتومی با خلاقیت و بهره‌وری سازمانی (مورد مطالعه: مؤسسات غیرانتفاعی منتخب کلان شهر مشهد)

بابک عظیمی ثانوی

عضو هیأت علمی گروه علوم ورزشی، مؤسسه آموزش عالی بینالود، babak.azimi777@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین رویکرد تفکر کوانتومی (از مؤلفه‌های مهارت‌های کوانتومی) و خلاقیت و بهره‌وری نیروی انسانی در سازمان است. جامعه آماری پژوهش ۱۲۵ نفر از مدیران و کارکنان ۵ مؤسسه منتخب از مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی مشهد بود که بصورت تمام شمار ($n=N$) در نظر گرفته شده بود. ابزار جمع‌آوری داده‌ها ۳ پرسشنامه استاندارد بود. روایی و پایایی پرسشنامه‌ها از طریق ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی به وسیله نرم افزارهای SPSS و Smart PLS مورد سنجش قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش آمار توصیفی و استنباطی انجام شد و از روش رگرسیون گام به گام در SPSS و روش حداقل مربعات جزئی در Smart PLS استفاده شد. نتایج حاکی از آن بود که رویکرد تفکر کوانتومی بر خلاقیت و بهره‌وری نیروی انسانی در سازمان تأثیر مثبت دارد.

واژه‌های کلیدی

تفکر کوانتومی، خلاقیت، بهره‌وری، مهارت‌های کوانتومی مدیریت

مقدمه

در ادبیات مدیریت سخن از الگوی جدیدی در حوزه سازمان و مدیریت به میان می‌آورند، پارادایمی که با تئوری کوانتوم^۱ شناخته می‌شود. تئوری کوانتوم پارادایم جدیدی را پایه‌ریزی می‌کند که اساس آن بر مبنای پیچیده‌نگری، عدم قطعیت، تصادفی بودن، علیت غیر موضعی، ایده آلیسم، تبانی مشارکتی، مکملیت (تکمیل‌نگری) و تعبیر چند جهانی بنا شده است. پژوهش در قلمرو روان‌شناسی، زیست‌شناسی و عصب‌شناسی نشان می‌دهد که انسان‌ها در واقع موجوداتی کوانتومی هستند. اگرچه در وهله نخست هر شخص موجودی مادی به نظر می‌رسد، این موجود همچنین دارای بعدی نامشهود و غیر مادی (موسوم به ذهن، آگاهی یا روح) است، که به نظر می‌رسد کارکرد آن تحت تأثیر اصول کوانتومی است. طرح اصول

علوم جدید نیازمند آگاهی از تکنیک‌های رهبری در سازمان‌های مدرن است، بطوریکه این فناوری‌ها و اصول یک استعاره جدید برای حیات سازمان و کار رهبری ارائه می‌دهد. این در حالی است که مدل‌های توسعه سازمان‌های سنتی جای خود را به مدل‌ها و روش‌های مداخله‌گر جدید در عصر عدم اطمینان، پیچیدگی، جهانی شدن و تغییر سریع داده است [۱].

شروع قرن ۲۱ را می‌توان از نظر فناوری عصر کوانتوم نامید. کلید تعالی سازمانی، رهبری عالی است. هفت مهارت کوانتومی می‌تواند رهبران قرن ۲۱ را برای ایجاد سطح جدیدی از تعالی سازمان برای بهره‌برداری از قدرتمندترین انرژی جهان یعنی انرژی ذهن، فعال کند. اگر رهبران سازمان‌هایشان می‌خواهند در عصر جدید پیشرفت کنند باید جهش فکری و مهارتی جدید در مدیران با این شیوه رهبری پدیدار شود. کوانتوم دیدگاه مدیران را در نگاه به پدیده‌ها از بالا به پایین و از برون به درون تغییر داده و معکوس می‌سازد، ولی چگونه؟ این کار با مجهز شدن به مهارت‌های هفتگانه کوانتومی ممکن است [۲]. این مهارت‌ها عبارتند از:

- ۱) دیدن کوانتومی^۲: توانایی برای دیدن هدفمند؛
 - ۲) تفکر کوانتومی^۳: توانایی فکر کردن به شیوه متناقض؛
 - ۳) احساس کوانتومی^۴: توانایی احساس زنده و حیاتی‌بخش؛
 - ۴) شناخت کوانتومی^۵: توانایی دانستن به شیوه خلاقانه و شهودی؛
 - ۵) عمل کوانتومی^۶: توانایی عمل به شیوه مسئولانه؛
 - ۶) اعتماد کوانتومی^۷: توانایی اعتماد به فرایند زندگی؛
 - ۷) وجود کوانتومی^۸: توانایی برای برقراری ارتباط مستمر؛
- مهارت دوم- تفکر کوانتومی- از پژوهش فیزیک کوانتومی برگرفته شده است که به تعبیر آن، جهان به شیوه‌های غیرمنطقی و متعارض عمل می‌کند. آشکارترین تناقض کوانتومی این است که جهان قابل

² Quantum Seeing

³ Quantum Thinking

⁴ Quantum Feeling

⁵ Quantum Knowing

⁶ Quantum Acting

⁷ Quantum Trusting

⁸ Quantum Being

¹ Quantum theory